

ชื่อภาคินพนธ์ : การเปลี่ยนแปลงลักษณะชุมชนและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน
ชายแดน กรณีตำบลเกาะสะท้อน ตำบลโหมยิตอำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส
ชื่อผู้เขียน : นายนิรันดร์ ทองคุปต์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2545

ชุมชนชายแดนมีความสำคัญที่ยังมีผู้ศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนน้อย
ราย ดังนั้นการศึกษาวิจัยเรื่องนี้จึงกำหนดวัตถุประสงค์หลักไว้ 3 ประการ 1. เพื่อศึกษาการ
เปลี่ยนแปลงของชุมชนอดีตจนถึงปัจจุบัน 2. เพื่อศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในปัจจุบัน
และ 3. เพื่อศึกษาความพอใจ และปัญหาในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

ชุมชนในตำบลเกาะสะท้อนทุกหมู่บ้านมีการเปลี่ยนแปลงของชุมชนจากเดิมที่
นิยมตั้ง บ้านเรือนริมแม่น้ำ เพราะต้องอาศัยแม่น้ำเป็นเส้นทางคมนาคม เปลี่ยนมาตั้งบ้านเรือนตาม
เส้นทางถนนและใกล้เคียงกับวัด มัสยิด และยังมีส่วนที่กระจ่ายไปตามแหล่งพื้นที่ทำกินมีระบบ
สาธารณูปโภคที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตขึ้นมา ระบบสังคม เริ่มเปลี่ยนจากการเป็น
ครอบครัวขยายกลายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว คนยึดมั่นในประเพณีลดลงแม้ว่าจะมีการศึกษาสูงขึ้น
สุขอนามัยดีขึ้น ด้านเศรษฐกิจเริ่มมีอาชีพใหม่และอาชีพเสริมมากขึ้นจากอาชีพเดิมคือ การทำการ
เกษตร เป็นการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีและวิทยาการแบบใหม่ เพื่อตอบสนองต่อการค้า

ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนชายแดนในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพ
เกษตรและมีอาชีพเสริม ความสัมพันธ์ในครอบครัวยังแน่นแฟ้นเหมือนเดิม ยังเชื่อฟังผู้อาวุโสอยู่
สมาชิก ในชุมชนมีความรักใคร่กลมเกลียวกันดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประชาชนเห็นความ
สำคัญของการศึกษา ให้นุตรหลานได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น

ปัจจุบันความพอใจในการดำรงชีวิต มีความพอใจต่อสภาพการพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ มีการยอมรับค่านิยมปัจเจกบุคคล ให้ความสำคัญต่อการ
ศึกษาของบุตรหลาน สุขภาพอนามัยดีขึ้นด้วยระบบการแพทย์ที่ทันสมัยความเจริญด้านการสื่อสาร
รับเอาวัฒนธรรมเมืองมาปฏิบัติ ประชาชนประกอบธุรกิจส่วนตัวมากขึ้น มีอาชีพเสริมจาก
อาชีพประจำ มีความพอใจต่อหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาให้ความเจริญต่อชุมชนปัญหาในการ
ดำรงชีวิตในปัจจุบัน การประกอบอาชีพที่มีความเลื่อมล้ำทางรายได้ทำให้เกิดคนรวยคนจน
ความขัดแย้ง ในหมู่เครือญาติและการที่ประชาชนเคร่งครัดทางศาสนาขาดการยอมรับสังคมใหม่
ไม่ทัน ต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา ควรให้ชุมชนรู้ถึงศักยภาพและทรัพยากรภายใน
ชุมชน ควรจัดระบบผังเมืองที่เป็นระเบียบในอนาคต ให้องค์กรทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการ
โน้มน้า ทำให้ประชาชนรู้จักการปรับตัว ให้มีกิจกรรมความสัมพันธ์ทางเครือญาติ สร้างสมรรถนะ
และ คุณภาพของคนให้คิดเป็นทำเป็นสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานเอื้ออำนวยต่อระบบการค้า
ให้ประชาชนรู้จักการพึ่งตนเองไม่พยายามวิ่งตามกระแสบริโภคนิยมหรือทุนนิยม และให้มีการวิจัย
และพัฒนาเพื่อดำเนินการโครงการ

Title of Research Paper : Change of Community Characteristics and People's Living
Condition Border Villages : A Case Study of Tambon
Kaosathorn and Tambon Kosit, Takbai District, Narathiwad
Province

Author : Mr. Nirun Thongkopt

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2002

Border communities were important but few studies were conducted about the people's living condition there. Therefore, this survey was conducted for the following three objectives: 1) to study the community change from the past to the present ; 2) to examine the people's living condition at present, and 3) to find out the people's satisfaction and problems of leading their lives at present.

All the villages/ communities in Tambon Kaosathorn have changed. In the past the villagers traditionally settled on the river bank because they had to use the river as a transport route. Now the villagers have changed to settle along the roads or near monasteries or mosques. Some lived on their arable land and public utilities are available to convenience them. The social system has changed from extended families to nucleus ones. People less strictly observe traditions or culture, although they have higher education and better health. On the economic side, new occupations/ professions and secondary occupation have emerged. In the past people were engaged in agriculture and used muscle power for production but now they have changed to use modern techniques and technology to respond to the customers' needs.

Living condition of people in border villages at present. Most people are still engaged in agriculture and have some secondary occupation. There is still a close relationship within the family as before. The younger are still obedient to the older. Community members are united and help each other. They see the importance of education and support their children to further their education.

Satisfaction with living condition. People are satisfied with the infrastructure, public utilities and amenities. They accept individualism and give importance to education and health. They are healthy because of modern medicine. Also because of Communication advance, they have adapted urban culture in their daily lives. More people have their own businesses. They have a secondary occupation to supplement the main one. They are satisfied with the government agencies that are responsible for developing their communities.

Regarding the problems in leading their lives at present, the unequal distribution of income is a major problem. Another problem is conflict with relatives. Moreover, most people are still too religious and strictly follow the religious teaching, and thus do not accept the new society and cannot keep pace with the changing world.

Recommendations Community people should be aware of the potential of the community and its resources. City planning should be made. Social organizations should play a role in making people adjust themselves to change. Besides, activities to create a strong relationship with the relatives should be arranged. The human resource should be developed. Infrastructure should be built to facilitate trade. People must learn to be self-reliant and not thoughtlessly run after consumerism or capitalism. Lastly, there should be research and development to implement projects successfully.